

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

instagram catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catcristiana

youtube catalunya cristiana

45 Anys

A redós de la casa mare

Sant Feliu de Llobregat celebra els 20 anys de la diòcesi i els 500 de la catedral-parròquia de Sant Llorenç

P 8-14

Una representació dels diocesans, amb el bisbe Agustí, davant la catedral i parròquia de Sant Llorenç.

CASA MARE DE LA PARRÒQUIA I LA DIÒCESI

La parròquia de Sant Llorenç celebra 500 anys d'història i 20 de la designació com a catedral del bisbat de Sant Feliu de Llobregat

CARME MUNTÉ MARGALEF

Fotos: Agustí Codinach

Al bell mig del centre neuràlgic de Sant Feliu de Llobregat s'alça des de fa 500 anys la parròquia de Sant Llorenç. No sempre ha tingut el mateix aspecte. De fet, després de la guerra civil va caler aixecar-la de bell nou perquè només n'havia quedat dempeus el campanar. Per tant, és des del 1946 que ofereix l'aspecte actual. Obra de l'arquitecte Josep Ros, amb planta basilical de tres naus, segueix un estil inspirat en l'arquitectura i la decoració paleo-cristiana i bizantina.

La reconstrucció havia començat el 1941 amb la capella del Santíssim i va culminar el 26 de maig del 1946 amb la dedicació de tot el conjunt del temple parroquial. Un esforç necessari i urgent per poder reconstruir el que la guerra civil havia destruït.

La data emblemàtica del 26 de maig s'ha volgut recuperar ara per fer-hi coincidir l'acte central del 500 aniversari de la parròquia i dels 20 anys de la seva designació com a catedral del bisbat de Sant Feliu. La solemne Eucaristia d'acció de gràcies és a les dotze del migdia, presidida pel nunci apostòlic, Bernardito Auza, i concelebrada pel bisbe de

**PARRÒQUIA I CATEDRAL
DE SANT LLORENÇ**

Celebració de Primeres Comunions
el 5 de maig passat
a la parròquia-catedral de Sant Llorenç.

Imatge de sant Llorenç, patró de la parròquia i de la ciutat, sota el Pantocràtor d'estil bizantí.

JOSEP MARIA DOMINGO

“Els 500 anys ens parlen de continuïtat, de transmissió de la fe en un context molt diferent de l'actual i de voluntat de perdurar sota el patronatge de Sant Llorenç”

“En molts sentits, estem en un moment difícil, i les parròquies han de continuar sent illes d'Evangelí i d'esperança”

Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés; l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella; el bisbe de Terrassa, Mons. Salvador Cristau, l'arquebisbe-bisbe d'Urgell, Joan-Enric Vives, i l'abat de Montserrat, el P. Manel Gasch. En acabar la missa, es fa un dinar popular, a la Plaça de la Vila, que compta amb l'assistència de 1.000 persones. Hi actua l'Esbart de Sant Feliu de Llobregat de l'Agrupació Cultural Folklorica en el seu 75è aniversari.

“Els 500 anys ens parlen de l'arrelament de la comunitat i de la fe en un territori, Sant Feliu, amb referències cristianes que es remunten als màrtirs Feliu i Cugat, mercaders nord-africans que van evangelitzar l'antic territori de la Tarraconense”, exposa el rector de Sant Llorenç, Mn. Josep Maria Domingo. “Des de fa segles hi ha hagut presència cristiana en forma de petites capelles dedicades a sant Pere, sant Feliu i sant Llorenç, però arriba un moment en què la necessitat religiosa de la població, dispersa en masos i masies, reclama una proximitat més gran dels sagraments, de la presència del sacerdot i d'un nucli celebratiu. És aleshores que insisteixen a crear una nova parròquia segregant-la de Sant Joan Despí i de Sant Just Desvern.”

Allargd'aquests 500 anys el temple ha patit tota mena de vicissituds històriques: temps de prosperitat i de crisis econòmiques, guerres i destruccions, però també esforços econòmics molt importants per fer-hi possible l'activitat pastoral, religiosa i de culte. Com remarca el rector, “els 500 anys ens parlen de continuïtat, de transmissió de la fe en un context molt diferent de l'actual i de voluntat de perdurar sota el patronatge de sant Llorenç”.

UNA CATEDRAL DE NOMÉS 20 ANYS

L'any 2004, amb la segregació de l'arquebisbat de Barcelona i la creació dels nous bisbats de Sant Feliu de Llobregat i de Terrassa, la parròquia de Sant Llorenç va ser erigida catedral per decret del papa Joan Pau II. Des d'aquell moment, ja no era únicament la casa mare de la comunitat parroquial sinó també de la flamant diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. I si bé aleshores no se li va atorgar el títol de basílica, no es descarta que d'aquí a un temps l'hi sigui concedit.

“Així com hi ha parròquies que tenen altres missions característiques, com és la de tenir cura d'un santuari”,

explica mossèn Domingo, “la nostra parròquia de Sant Llorenç té la responsabilitat i missió de servir com a catedral el conjunt de la diòcesi, de ser la casa gran de tothom, el lloc i la seu del bisbe, i la mare o germana gran de les altres parròquies diocesanes”.

La designació com a catedral va obligar a fer obres urgents, com modificar el presbiteri per poder acollir la càtedra del bisbe i un petit cadiram per als preveres concelebrants que acompanyen les grans celebracions. També va ser l'impuls per elaborar un Pla Director molt més ambiciós que des d'aleshores es desenvolupa en diferents fases. Es va començar pel més urgent: assegurar les cobertes i rehabilitar estructuralment i constructivament el campanar. Ara, coincidint amb l'aniversari s'ha fet una actuació al creuer, al cimbori i a les pintures de l'absis principal. També s'ha renovat el sistema de megafonia i de pantalles per visualitzar millor les celebracions i emetre senyal extern.

Una obra de conservació i manteniment que es fa gràcies a les aportacions de diverses administracions i entitats: bisbat de Sant Feliu de Llobregat, Conferència Episcopal Espanyola, Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona i Ajuntament de Sant Feliu. També són importants i insubstituïbles les aportacions regulars dels Amics de la Catedral, els donatius dels feligresos i alguns mecenatges.

“En l'horitzó hi ha més actuacions a fer de pintura i decoració, així com la construcció de nous locals i espais més grans i accessibles per a les persones amb discapacitat”, completa el rector.

ILLES D'EVANGELI I ESPERANÇA

Durant aquest mes de maig la parròquia de Sant Llorenç haurà viscut la celebració de la Primera Comunió d'una setantena d'infants, entre els que assisteixen a la catequesi de la parròquia i els de l'escola Bon Salvador. I si bé les xifres són menors que en temps pretèrits, són mostra de la vitalitat d'una parròquia que té molt clara la missió, tal com exposa el rector, de “continuar sent un senyal viu de l'amor de Déu i de Jesucrist enmig de la nostra societat canviant”; “és missió dels que hi som ara veure com podem encomanar aquest afany i anhel a les noves generacions”.

Sant Llorenç, responen a la crida del papa Francesc de ser parròquia en

sortida, malda per treballar en una línia d'evangelització que li permeti arribar a les persones allunyades, especialment als joves. En aquest sentit, es treballa per arribar a les famílies que s'acosten per demanar el baptisme o la primera comunió dels seus fills, o la preparació al matrimoni.

“Procurem fer un treball de catequesi familiar, implicar-hi els pares, fer-los participar de la vivència de la fe i del sentit de comunitat”, afirma mossèn Domingo. I afegeix: “No estem ja en una societat cristiana homogènia ni majoritària, sobretot com a pertinença activa, per tant, una de les missions de la parròquia és, internament, assegurar i enfortir la identitat cristiana, amb la vivència evangèlica de les dimensions de celebració, lloança, formació i servei, i, externament, tenir aquesta perspectiva no només de portes obertes, sinó de sortir enfora.”

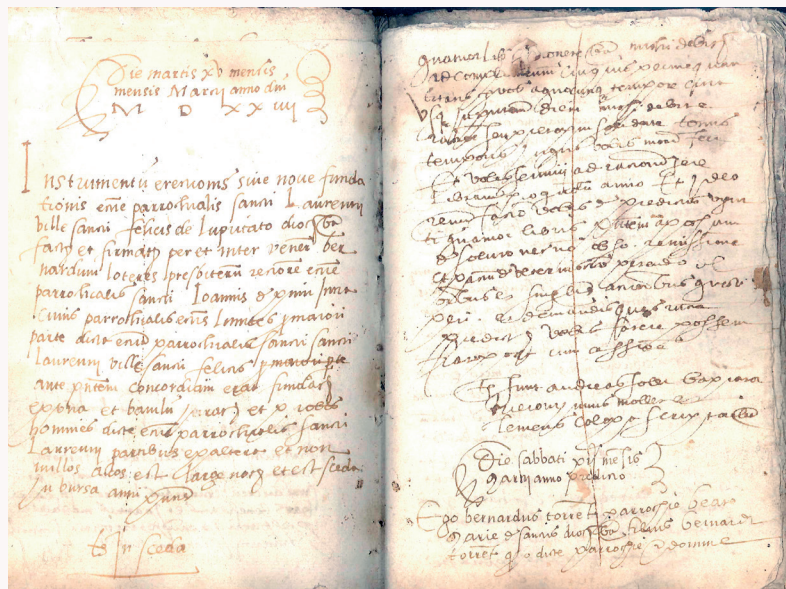
A la parròquia i catedral de Sant Llorenç també es té molt en compte el sentit celebratiu, amb una litúrgia bonica i acurada. Es fa la pregària de la Litúrgia de les hores i un dia a la setmana l'Adoració al Santíssim.

I així com parlàvem d'Església en sortida, també ho hem de fer de sinodalitat. A Sant Llorenç, com en totes les comunitats cristianes, la col·laboració i corresponsabilitat dels laics no únicament és important sinó que cada vegada és més decisiva. A banda del rector, mossèn Domingo, hi ha un vicari, mossèn Joan Francesc Cortès, i dos diaques adscrits a temps parcial i algun altre prevere col·laborador ocasional. Però per als diferents ministeris organitzatius i pastorals (equip de litúrgia, acolliment de parelles, cor parroquial, pastoral de malalts i residències, Càritas, Vida Creixent, consell d'economia, catequesi, despatx...) és inestimable la col·laboració activa dels laics i laiques.

“En molts sentits, estem en un moment difícil”, conclou Mn. Josep Maria Domingo, “i les parròquies han de continuar sent il·les d'Evangelí i d'esperança. Com deia un professor de teologia, no hem de cercar només les utopies, els llocs ideals, sinó també les ‘eutopies’, els llocs bons, els espais de fraternitat i de vivència evangèlica profunda, però no com a fortificacions sinó com a projecció enfora”.

Sant Llorenç, 500 anys després, contribueix a ser aquesta “eutopia”, aquesta illa d'Evangelí i d'esperança enmig de la població i del bisbat de Sant Feliu. ■

LA PARRÒQUIA DE SANT LLORENÇ DE SANT FELIU DE LLOBREGAT

Acta de creació de la parròquia.

LEONOR PARREU I DALMASES

Arxivera Diocesana del bisbat de Sant Feliu de Llobregat

L'any 1013 a la vila de Sant Feliu de Llobregat hi havia dues capelles, la de Sant Pere i la de Sant Feliu, que depenien eclesiàsticament de les parròquies de Sant Just Desvern i de Sant Joan Despí. L'existència de la capella anomenada de Sant Feliu es confirma en el testament de la dama Dolça de n'Abril que demana de ser-hi enterrada sempre que quedi sota la protecció de sant Llorenç.

Que la capella comença a ser coneguda als inicis del segle XIV ho demostra un document de l'any 1387 en el qual els rectors de Sant Just Desvern i de Sant Joan Despí es queixen que els seus feligresos van per festes a oir missa a la capella de Sant Llorenç. Al segle XV el conflicte continua com consta escrit en les visites pastorals dels anys 1414, 1435 o 1513, visites amb les quals els rectors no estaven conformes perquè els semblava que les seves parròquies perdien prestigi. També acusaven els habitants de Sant Feliu de mantenir un sacerdot. El litigi entre les parts es resolgué a favor de Sant Feliu l'any 1505 amb el decret del bisbe Guillem Ramon Vich i Valterra que elevava la capella de Sant Llorenç al rang de parròquia. L'acta notarial es va firmar el 15 de març de 1524.

La primera visita pastoral a la parròquia de Sant Llorenç va ser l'any 1549 i cal considerar-la exhaustiva: la capella disposava de dos altars (Mare de Déu i Santíssima Trinitat), tenia campanes i els ornaments necessaris per oficiar, tanmateix, era molt petita, i l'any 1564 es va encarregar al mestre d'obres Cristòfol Ragués la construcció d'una nova església. Ragués pressupost la feina en mil dues-cents lliures i vuit anys de feina per a un edifici de parets de pedra i morter de calç, teules a la coberta i contraforts a la part de fora, però tres anys després les obres finalitzaren amb una restauració.

Tenim més dades sobre la primitiva capella de Sant Llorenç gràcies a l'informe de l'arquitecte Simó Fontcuberta (1862) on escriu que l'església és de proporcions molt reduïdes (7,5 metres de llargada x 7,77 metres d'amplada), no té ventilació i és de fàbrica molt pesada “que deixa veure les composicions que s'han anat fent, les unes sobre les altres, amb el pas del temps”.

Tanmateix, tot i no disposar d'un edifici adequat, la vida parroquial s'assenta amb pas ferm a la vila de Sant Feliu de Llobregat com ho demostren no només les visites pastorals, sinó el llibre recull de baptismes i matrimonis (1583-1641) i el llibre d'òbits (1602-1638).

La parròquia de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat s'havia posat en marxa.

Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat

“HEM CRESCUT EN CONSCIÈNCIA DE PERTINENÇA, PERÒ ENCARA ENS QUEDA MOLT”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Fotos: Agustí Codinach

El 26 de maig és festa grossa amb la celebració dels 500 anys de la parròquia i catedral de Sant Llorenç i els 20 del bisbat de Sant Feliu. Quina oportunitat ofereix aquesta doble efemèride?

És una gran oportunitat no només perquè una parròquia ha arribat als 500 anys, sinó també perquè ens permet continuar creixent i madurant en el sentit de pertinença dels fidels a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Sabem que és una qüestió que demana molt més temps, però és important aprofitar qualsevol esdeveniment per donar-li aquest caire testimonial i educatiu.

Sempre ha manifestat que el principal repte ha estat crear consciència de diòcesi. Passats vint anys, quin balanç en fa?

En aquests vint anys hem crescut en consciència de pertinença, però encara ens queda molt. És una mena d'espiritualitat, d'identitat i de sentiment que s'ha de crear de mica en mica. A l'Església hi ha una problemàtica general de dificultat dels cristians de vincular-se a una comunitat o una diòcesi concreta, cosa que encara s'agreuja més quan es tracta d'una diòcesi nova i d'un poble de Déu que durant segles ha estat vinculat a la diòcesi de Barcelona. Això s'ha de respectar i acceptar tal com és. Hem de ser molt comprensius en aquest sentit. Tot i així, el balanç és positiu.

El 15 de març va signar la carta pastoral *La catedral, signe de comunió diocesana*. Quina és la importància de la catedral com a casa de tots?

La catedral és per ella mateixa signe de comunió, pel fet de ser el lloc des d'on el bisbe exerceix la seva missió. Quan diem comunió no volem dir uniformitat ni autoritarisme, sinó una veritable comunió de germans en la diversitat: comunió que s'expressa amb la mateixa fe viscuda segons el carisma de cadascú; comunió en la relació interpersonal fraterna; comunió en la participació en la tasca pastoral amb uns objectius comuns; comunió que vol dir conèixer i aprofitar les vivències compartides; comunió en la pregària i l'Eucaristia.

Encara hi ha gent de Sant Feliu de Llobregat que ignora que el temple de la parròquia de Sant Llorenç és una catedral?

Podria donar-se algun cas, tot i que seria estrany. Hem estat molts anys fent pedagogia. Cal dir que hi havia instàncies civils que no estaven d'acord que Sant Feliu de Llobregat fos una diòcesi o que preferien que fos una altra població la seu del bisbat. Hi havia un cert rebuig al fet de crear una diòcesi aquí a la ciutat de Sant Feliu de Llobregat, però també cal dir que molta gent n'està contenta, perquè és un enriquiment per a la història de la fe d'aquesta població.

Com valora personalment el fet d'haver estat el primer bisbe de la nova diòcesi?

Ha estat un repte que he assumit amb alegria i agraïment, però ben conscient que hem d'exercir molt la

paciència, hi hem de posar molt el cor i ens hem d'estimar aquesta missió de crear una nova diòcesi, amb el benentès que no partim de zero, sinó que la realitat de fe que aquí hi havia de segles ha estat molt assumida, respectada i recolzada des de la nova realitat perquè creixi i sigui fecunda.

Quins moments de llum i foscors destacaria d'aquests vint anys?

Pel que fa als aspectes foscos podria assenyalar la carència de mitjans. Vam començar amb un donatiu que ens va fer Barcelona de 50.000 euros i amb algun ajut d'alguna diòcesi catalana més vinculada en aquest territori. Vam llogar uns apartaments perquè fossin lloc de la Cúria, de l'habitatge del bisbe i del secretari. Pel que fa a les carències de personal, no ens podem queixar, de mica en mica hi ha hagut incorporacions. També cal destacar que la majoria d'associacions, moviments i realitats de la diòcesi la van acollir positivament. N'hi ha hagut d'altres, com l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, que ha

“La catedral és per ella mateixa signe de comunió”

“Vam començar a treballar amb un donatiu que ens va fer Barcelona de 50.000 euros”

continuat de forma conjunta a les tres diòcesis: Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

Quines situacions de joia esmentaria?

Quan hem viscut experiències pròpiament diocesanes, com la declaració de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona especial de la diòcesi o l'Any de la Fe. A mesura que hem afavorit la participació de laics, capellans i religiosos a les estructures del bisbat, hem experimentat l'alegria d'una diòcesi més petita on tothom es coneix, comunica i participa amb tota la facilitat. El bisbat esdevé una realitat molt propera a la vida quotidiana de les persones.

CRIDA VOCACIONAL

Aquest curs 2023-2024 va proposar com a objectiu diocesà el lema "Som cridats. Cridats a ser Poble". Quina és la importància d'escoltar i respondre a la crida vocacional?

Hem mirat de fer una síntesi pastoral i teològica a partir del Sínode de la Sinodalitat amb un objectiu que considerem que és molt necessari: que tots en l'Església visquem la nostra vida com a resposta vocacional, sempre sota la perspectiva que Déu espera quelcom de nosaltres. En certa manera té com a objectiu desfer l'actual tancament individualista.

La diòcesi de Sant Feliu de Llobregat compta actualment amb tres seminaristes que es formen al Seminari Conciliar de Barcelona. Per què van optar per continuar al Seminari de Barcelona i no crear-ne un de propi?

Vam prendre aquesta decisió fa vint anys i ara, darrerament, amb les indicacions del Sant Pare s'ha confirmat que era una decisió correcta. Durant onze anys vaig ser rector del Seminari de València i ja aleshores era conscient de la importància de crear comunitats suficientment riques com perquè fossin eficaçment educatives. D'altra banda, hi havia un sentiment de pertinença del clergat envers Barcelona, alimentat per la història de la seva formació. El Seminari és de Barcelona, no és interdiocesà, però la comunicació entre els bisbes és freqüent i si hi ha algun nomenament o un canvi d'orientació sempre el parlem i arribem a un acord. Hauria estat molt pitjor haver format un seminari propi: la infraestructura, els formadors... Mentre no es justifiqui

Agustí Cortés, nascut a València fa 76 anys, va iniciar el seu ministeri com a primer bisbe de Sant Feliu de Llobregat el 12 de setembre del 2004.

una raó més important, no tindrem seminari propi.

Les indicacions del Vaticà justament van en el sentit d'aglutinar.

Sí, i en el nostre cas tenim també l'avantatge de la Facultat de Teologia de Catalunya, on es formen teològicament i teòricament tots els seminaristes. Ara el repte és el curs introductori. Cal constituir els espais físics perquè els seminaristes de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa formin una comunitat específica. S'ha de nomenar una persona, habilitar un espai i fer un *iter* de formació comú.

En el cas de Girona hem vist la dificultat de trobar un nou bisbe. La vocació episcopal també està en crisi?

Que no sigui fàcil trobar bisbes és un fenomen que té el seu caire positiu, perquè la figura del bisbe ara com ara no està guarnida per mil honors ni per una vida tranquil·la, tot el contrari. El món i la mateixa Església travessen moments difícils. El bisbe es troba que hi ha molts problemes que depassen absolutament les seves possibilitats. Per exemple, l'anàlisi sociològica i antropològica de la joventut. Això és importantíssim per afrontar la crisi vocacional.

RELLEU EPISCOPAL

L'octubre del 2022 va presentar la renúncia per motius d'edat, en haver complert els 75 anys. A més, el 2013 li va ser diagnosticat un mieloma que, des d'aleshores, d'una manera o altra sempre es va fent sentir. En quin moment es troba?

Des del punt de vista del mieloma estic bé, els resultats de les anàlisis així ho indiquen, però m'he afeblit molt i qualsevol cosa, com ara un simple refredat, em desestabilitza. Em sap greu quan per motius de salut no puc assistir a algun compromís. És sempre un hàndicap i un llast que he d'assumir. Pel que fa al meu relleu, he de dir que no en tinc ni idea de si s'allargarà.

Ara i en els propers anys el repte del relleu episcopal a Catalunya serà molt important.

El relleu episcopal a Catalunya serà un repte molt important, perquè els que ens vam incorporar a la vida activa pastoral en un determinat moment, i que teníem sintonies bàsiques de tipus pastoral i cultural, no sabem si tindrem continuïtat o no. Aquesta és una realitat. Estem convençuts que

hi haurà una base comuna ben important per al futur però s'ha de dir que els bisbes de la meua generació ja notem la influència dels canvis socials i dels canvis interns de l'Església.

La comunió i la cohesió dins de la Conferència Episcopal Tarraco-nense podrien veure's afectades?

Formalment continuarà des del punt de vista estructural i espiritual, n'estic ben segur. Sempre pensem que els nous nomenaments han de donar continuïtat i alhora créixer en fidelitat i creativitat. No tinc cap por pel futur. De fet, el clergat actual i els cristians en general han recuperat molts aspectes de la vida evangèlica i espiritual que nosaltres havíem deixat una mica de banda.

Com s'imagina les comunitats catòliques del futur a casa nostra?

Podem intuir que aquesta dinàmica de pèrdua de forces i de possibilitats humanes serà una realitat, però aquí el problema no serà quantitatiu sinó qualitatiu. Alhora que perdrem rellevància, hi haurà una crida de Déu a aprofundir en allò més autèntic. Als ulls d'alguns serà un empobriment, mentre que als ulls d'altres serà un enriquiment d'allò que és fonamental. ■

En l'exercici del seu ministeri episcopal, Cortés ha donat molta rellevància a la corresponsabilitat dels laics en l'Església.

“Cal constituir els espais físics perquè els seminaristes de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa formin una comunitat específica”

“Que no sigui fàcil trobar bisbes és un fenomen que té el seu caire positiu”

“Em sap greu quan per motius de salut no puc assistir a algun compromís”

“El relleu episcopal a Catalunya serà un repte molt important”